

A Liquidación do Sistema de Financiamento das CC.AA. de Réxime Común en 2009

O SISTEMA DE FINANCIAMENTO DAS CC.AA. DE RÉXIME COMÚN 2009.

Comecemos por unhas cuestións xerais. Se, por exemplo, catro –catro, non dezasete– espazos independentes deciden constituírse nunha **unidade política** (olho, non só unha **integración económica** de determinado tipo como resulta ser o caso da UE), iso implicará unha nova distribución de competencias entre os espazos plenamente soberanos e a nova entidade federal/confederal, e o financiamento necesario para esta última poder levar a cabo as competencias que se lle asignen/transfiran no pacto fundacional. Aquí, directamente, de maneira nidia e transparente, aparece como son os espazos soberanos ou as 'partes auténticas, orixinais, constitutivas' da nova entidade política de quen proceden os recursos.

No caso dos estados unitarios centralistas, por definición, todas as competencias pertencen a ese Estado. Non existe aquí sistema de financiamento ningún. Un estado destas características pode, nun momento dado, proceder a unha descentralización como, por exemplo, co "Estado das Autonomías" español. Isto implicou que o Estado unitario centralista procedese a transferir determinadas competencias ás chamadas Autonomías. Competencias cuxo exercicio ten un custo de subministración, ficando o Estado como o financeiro das mesmas. O Estado das autonomías tivo 'como orixe' unha organización política e administrativa de prestación dos servizos públicos plenamente centralizada, unitaria. Trátase dun nacemento ao revés do que antes vimos. Estamos, pois, diante dunha aparencia completamente invertida da anterior situación.

Isto é a base esencial dunha ideoloxía que denominaremos en diante *españolismo*: o Estado español (España) aparece como previo ás partes constitutivas; aparece como unha entidade eterna, existente desde sempre e para sempre. Non se trata dunha construción humana historicamente determinada. Por isto, tamén, o sis-

tema de financiamento establecido, nas súas diferentes variantes ao longo do tempo, incorpora como fundamento, implícita ou explicitamente, esa ideoloxía españolista. Precisamente, a última versión, a que entrou en vigor no ano 2009 afonda descaradamente, como veremos, nesta cuestión, aínda sexa ao custo de vulnerar principios científicos elementais e de incorrer nunha complexidade desmesurada.

Pois ben, unha descentralización tal podería financiarse a través de diferentes sistemas de financiamento, dos que veremos dous casos extremos:

Primeiro. O Estado podería facer unha transferencia sen máis ás CC.AA. polo custo das competencias respectivas. Estas aparecen entón como 'gastadoras', tendo maior ou menor autonomía (liberdade) para executaren as diferentes competencias segundo estas sexan transferidas con carácter condicionado ou non, e resulta claro que non teñen ningunha responsabilidade (autonomía) a respecto dos ingresos que financian as competencias.

Segundo. O Estado podería financiar as competencias transferidas ás CC.AA. por medio da 'cesión' dunha *cesta de impostos* (que poderían ser todos os que compoñen o sistema fiscal español ou unha parte deles). Aquí distínguense dúas situacións: a) Se as CC.AA. non teñen ningunha competencia *normativa nin de xestión* sobre os impostos 'cedidos' (autonomía), estaríamos no caso primeiro: é como se tratar dunha simples transferencia;

XOSÉ DÍAZ DÍAZ

Economista. Autor de múltiples traballos sobre o sector naval, o mercado de traballo e de pensións, o sector enerxético e perspectivas financeiras

Escultura representando unhas cuncas ou *kaikus* (recipientes de madeira utilizados antigamente para cocer o leite ou fabricar queixos). Con todo, estes *kaikus* xigantes non son de madeira senón de formigón con baldosas cerámicas, vermellos un e negros outro, creados polo escultor navarro e profesor universitario Angel Garraza. Diante do "café para todos", os vascos e navarros trataron de conservar a súa especificidades fiscal

Monumento aos foros. Trátase dunha construción deseñada polo arquitecto Manuel Martínez de Ubago e formada por tres corpos. O corpo inferior consta de cinco caras que simbolizan as cinco merindades de Navarra. Debaixo hai cinco placas de bronce con distintas inscricións que aluden á defensa dos Foros. No corpo central destacan cinco grandes esculturas que simbolizan o traballo, a paz, a xustiza, a autonomía e a historia. Finalmente, no corpo superior, álzase unha gran columna de mármore vermello con capitel branco. Sobre ela atópase unha estatua de bronce de cinco metros de altura. Trátase dunha matrona coroada que sostén, na man dereita, unha cadea rota e, na man esquerda, a Lei Foral. Esta escultura foi realizada no marco da reacción popular contra a intención do intento de tentar suprimir o réxime foral, se ben a estatua nunca foi inaugurada

b) Se as CC.AA teñen competencias totais sobre os tributos 'cedidos', e de non existir ningunha limitación a respecto da contía de gasto en determinada competencia, estaríamos perante unha situación de *responsabilidade plena de gasto e de ingreso* por parte das CC.AA.. É dicir, nunha situación de autonomía financeira que, como sabemos, significa liberdade completa de decisión sobre os gastos e ingresos. Por outra parte, caso de o Estado 'ceder' unha *cesta impositiva* que contiver todos os impostos estatais, quedaría sen recursos para o exercicio das súas competencias. Así, as CC.AA. terían de ceder unha parte dos recursos recibidos para facer iso posíbel, o que desmantelaría completamente a ideoloxía *españolista* e deixaría claras as cousas sobre quen recaen e quen achegan os ingresos por impostos que, xunto coas cotizacións sociais dos traballadores, non 'nacen', obviamente, no quilómetro cero ou no ceo madrileños. Isto é o que acontece cos sistemas de Concerto

e de Convenio vasco e navarro, respectivamente. A *cota vasca* (846,5 M€ en 2009) e a *achega navarra* (433,5 M€ no mesmo ano) son as transferencias ao Estado que realizan esas Comunidades para financiar os servizos competencia do Estado, e por tanto, non transferidos ás mesmas.

Veremos como o sistema actual é unha mestura destas situacións consideradas. Deste xeito, as competencias transferidas ás CC.AA. fináncianse, primeiro, a través dunha *cesta impositiva* que non abrangue, por suposto, todos os impostos estatais, con escasas cando non nulas competencias normativas e de xestión (autonomía), e dos incluídos, os máis importantes en volume (IRPF, IVE e Impostos Especiais) son 'cedidos' nunhas porcentaxes iguais para todas as CC.AA.. Dado o diferente nivel de desenvolvemento das CC.AA., iso vénlles ao pelo para asentaren e consolidaren a ideoloxía *españolista* coa que temos que aturar: a Galiza subvencionada incapaz de se valer por si propia. E logo, a través dun conxunto de transferencias, que experimentaron un grande crecemento no sistema actual, cara a afondar no anterior, mais tamén para beneficiar descaradamente as CC.AA. que ocupan os lugares superiores no *ranking* de desenvolvemento.

Finalmente, dentro destas cuestións máis xerais, cando se implanta ou se modifica un sistema de financiamento, unha síntese esquemática do procedemento que iso implica é a seguinte:

- 1º) Determínanse as Necesidades de Gasto (o custo das competencias transferidas) nun ano base, no que se coñecen todos os datos.
- 2º) Defínese a *cesta impositiva* a 'ceder' e cuantifícanse os ingresos que achega a cada Comunidade nese ano base.
- 3º) Por diferenza entre os dous chanzos previos, obtense o **volumen de transferencias**, que no sistema anterior constituía o chamado Fondo de **Suficiencia** e que era, por tanto, o elemento de peche do

sistema. Mais no actual estírouse para abranguer catro diferentes fondos como veremos (aínda que dous son os que corresponden ao sistema de financiamento propiamente dito, Título I da Lei do sistema de financiamento - Lei 22/2009), sendo agora o chamado Fondo de **Suficiencia Global** o elemento de peche do sistema. En todo caso, tanto Fondo, e complexidade, que, como veremos ten unha finalidade moi clara, non debe facérmonos perder de vista a idea esencial de as competencias das CC.AA. financiárense a través dunha *cesta impositiva* parcial de todos os puntos de vista e dunha *transferencia*, división de recursos que resulta esencial ao *españolismo* para o espallamento das súas falacias.

Por suposto, cúmprese nese ano base elixido as **Necesidades de Gasto = Recursos financeiros totais** (recursos tributarios –*cesta impositiva*– máis a transferencia). Porén, isto xa non se cumpre, en xeral, en anos sucesivos, dependendo da evolución que experimenten o custo das competencias e os ingresos totais cos que se conta, ao dependeren cada un deles de circunstancias moi diferentes, acontecendo, en xeral, que os custos experimenten un peor comportamento que os ingresos. Así, este sistema pode ter **suficiencia estática** –no ano base–, no caso de estar calculado correctamente o custo das competencias, mais non ter **suficiencia diná-**

mica, é dicir, no transcorrer do tempo. Deste xeito, o que era igual no ano base deixa de selo en anos sucesivos, o que é unha causa principal de os sistemas de financiamento teren que ser revisados periodicamente, a pesar de que o anterior, que entrou en vigor nos tempos *aznarianos*, se declaraba definitivo, para sempre, eterno. A **suficiencia dinámica** implica a existencia dunhas garantías ou fórmulas de actualización ao longo do tempo. Veremos en que consisten realmente no sistema actual e as súas limitacións.

Pártese tamén do principio xeral, como sempre, de que para que todas as CC.AA. acepten o cambio de sistema, ningunha delas debe resultar perdedora en termos absolutos a respecto do sistema anterior, aínda que para iso se teña que recorrer a unha complexidade crecente do sistema, de maneira que todas as CC.AA. resultan beneficiadas, se ben en graos relativos moi diferentes, como veremos. De aí que o novo sistema incorpore uns recursos adicionais 'procedentes do Estado'. Isto tan elemental debería deixar algo desconcertados a toda a caterva de 'expertos' que, no seu momento, ateigaban os diferentes medios de comunicación, nomeadamente no especializado en anular a voz e os intereses da Galiza e dos galegos, anunciando o cataclismo de perdas que novo sistema, froito do demo catalán, ía provocar no noso país. Mais hai que espallar o *españolismo* a toda costa, que é do que se trata e ao servizo do que se está, pois acreditan cega-

Tras a supresión franquista, a autonomía fiscal vasca era reelaborada unha vez morto o ditador coa sinatura -o 9 de xaneiro de 1981 e entre representantes do Goberno español e da Comunidade Autónoma Vasca- do texto que habería de rexer as relacións entre ambas as administracións. Así pasaban as facendas forais a contar cun réxime tributario e fiscal propio. En definitiva, a recadar e xestionar os seus propios impostos e, en consecuencia, a regular a cantidade de recursos cos que implantar políticas sociais ou económicas. De forma máis gráfica, consistiría en substituír en territorio vasco a Facenda española pola foral.

O daquela Ministro de Facenda Jaime García Añoveros sela a firma do Concerto Económico cun simbólico apertón de mans co Conselleiro de Economía de entón do Goberno Vasco Pedro Luís Uriarte

Reunión do Pleno do Consello de Política Fiscal e Financeira celebrado o 17 de maio de 2012.

O Consello de Política Fiscal e Financeira das Comunidades Autónomas foi creado en 1980 pola LOFCA (Lei Orgánica de Financiamento das Comunidades Autónomas), no seu artigo 3, co obxectivo de adecuar a coordinación entre a actividade financeira das Comunidades Autónomas e da Facenda do Estado. O Consello de Política Fiscal e Financeira está constituído polo Ministro de Facenda e Administracións Públicas e o Conselleiro de Facenda de cada Comunidade Autónoma. Dáse o caso que na presidencia da xuntanza atopamos como Secretaria de Estado de Presupostos e Gastos a anterior conselleira de Facenda da Xunta de Galiza Marta Fernández Currás

mente no aserto de que pobo manipulado é igual a pobo anulado.

O VIXENTE SISTEMA DE FINANCIAMENTO 2009+. Foi aprobado polo Acordo 6/2009 no Consello de Política Fiscal e Financeira (CPFF) sobre a reforma do sistema de financiamento, celebrado o día 15 de xullo de 2009, ben que coa abstención dos representantes das CC.AA. gobernadas polo PP. Tal acordo tradúcese logo na modificación dos textos legais correspondentes a: a L.O. 3/2009, de 18 de decembro, de modificación da L.O. 8/1980 de Financiamento das CC.AA. (LOFCA); a Lei 22/2009, do mesmo día, pola que se regula o sistema de financiamento das CC.AA. de réxime común (todas agás as forais: País Vasco e Nafarroa), en vigor a partir do exercicio 2009; e a Lei 23/2009, tamén do mesmo día citado, que regula os Fondos de Compensación Interterritorial. Os días 21 e 22 de decembro de 2009 tiveron lugar as diferentes Comisións Mixtas Estado-CC.AA. e aí –que é onde realmente vale– **todas as CC.AA. decidiron aceptar o novo sistema.** A Comisión Mixta Estado-Galiza reuniuse o día 21 e nela aprobouse o acordo de modificación do réxime de tributos cedidos, o acordo de aceptación do novo sistema de financiamento e a fixación do valor inicial do Fondo de Suficiencia Global (1.496,58 M€, ano base 2007). Todo iso torna esperpéntica a queixa actual do goberno galego **a respecto da necesidade de modificar do sistema,**

sendo como foi unha das partes asinantes. Finalmente, o 16 de xullo de 2010 ficaron aprobados os textos legais polos que se determina o sistema de 'cesión' de tributos a cada unha das 15 CC.AA. e fíxase o alcance e condicións da cesión (Lei 17/2010, do 16 de xullo, no caso da 'cesión' a Galiza).

Incrementábase a porcentaxe de 'cesión' (igual para todas as CC.AA.) nos tributos 'cedidos' parcialmente, nomeadamente os principais (IRPF, IVE e IIEE), que pasan de 33%, 35% e 40% a 50%, 50% e 58% respectivamente. Isto tradúcese nun incremento de participación dos recursos tributarios e nunha diminución dos recursos procedentes das transferencias en relación co sistema anterior. Esta 'cesión' en iguais porcentaxes leva a que as diferentes CC.AA., segundo o seu nivel actual de desenvolvemento, financien coa *cesta impositiva* unha proporción do custo das competencias que teñen transferidas moi diferente entre si: mentres que estes recursos tributarios financian na media do réxime común 84% das competencias, no caso galego só o fan en 70%, **14 puntos porcentuais menos.**

Melloran lixeiramente as competencias normativas a respecto do IRPF (seguen a ser nulas no caso do IVE e dos IIEE), e no caso dos tributos chamados 'cedidos tradicionais' modifícase o cálculo da súa contía sen exercicio de competencias, é dicir, con criterio normativo, para que este valor se achegue máis á recadación real. Debemos ter en conta que nos cálculos do sistema de financiamento se utiliza, por motivo de homoxeneidade, este tipo de cálculo dos diferentes impostos que integran a *cesta impositiva* 'cedida'.

Este novo sistema incrementa desmesurado a súa complexidade e opacidade. De feito, até o ano 2013 non teremos os datos oficiais definitivos relativos ao ano base 2007, e só os anexos numéricos da liquidación de 2009 ocupan 79 páxinas. Mais tamén continúa a determinar o custo das competencias a través dunha serie de

No ano 2009, os tributos soportados polos galegos en virtude do sistema fiscal español foron, como mínimo, de 9.430 M€. Tal é a Capacidade Fiscal real da Galiza

variábeis, malia os acordos reiterados no tempo a respecto de partir do custo real de prestación das diferentes competencias nas diferentes CC.AA., que parece sería o lóxico. Como veremos, o financiamento por Poboación Axustada ou por Unidade de Necesidade de Gasto, pondera non só o número de habitantes, aínda que desempeña un papel moi importante no sistema, beneficiando a aquelas CC.AA. que experimentaron unha evolución dinámica da poboación máis favorábel, senón tamén, como xa ocorría anteriormente, por determinadas características da Poboación que presentan diferenzas moi acusadas en certos casos entre as CC.AA.. Ademais debe terse en conta o feito de que a herdanza do proceso de descentralización específico baseado no chamado 'custo efectivo', en xeral moi beneficioso para o Estado e prexudicial para as CC.AA., dificilmente pode ser salvábel mediante a simples transformación *ad hoc* dunhas variábeis suposta ou realmente determinantes do custo de prestación dos diferentes servizos públicos. Precisamente é na escolla, *a priori* arbitraria, de que variábeis se inclúen (e se exclúen) e, sobre todo, da ponderación das diferentes variábeis, onde se incorpora implicitamente o tratamento desigual das diferentes CC.AA.

Aquí unicamente debemos ter claro que a poboación por si mesma, como pretende o españolismo –e por iso é tan amigo de utilizala como elemento central– non é a determinante, polo menos no grao único, ou cando menos tan determinante que se pretende, destes custos, xa que se obvian as economías de escala. Ademais, o incremento de poboación significa un incremento de ingresos, tanto máis no caso español en que tal incremento de poboación nos últimos anos derivou, sobre todo, do proceso inmigratorio experimentado. Trátase en xeral dunha poboación nova que, como todos os estudos públicos e privados demostran, achegan un efecto maior no incremento dos ingresos alí onde residen que no incremento dos gastos

nos servizos públicos fundamentais e, en xeral, nos servizos públicos.

Desta maneira, as variábeis e ponderacións que compoñen o cálculo desta Poboación Axustada (ou unidade de necesidade) son as seguintes: a poboación (30%); a poboación entre 0 e 16 anos (20,5%) [ensino]; a poboación maior de 65 anos (8,5%) [sanidade, servizos sociais]; a superficie (1,8%); a dispersión (0,6%); a insularidade (0,6%); e a denominada poboación protexida distribuída en 7 grupos de idade (38%) [sanidade]. Mentres a inmigración está integrada na variábel poboación, non acontece así coa emigración. Por suposto, non existe ningunha xustificación de por que a poboación nova pese 20,5% e a maior de 65 anos 8,5%, cando está demostrado que esta consume máis de tres veces o servizo sanitario que, por certo, supón un custo moi superior ao do ensino. Ademais, a poboación **axustada** resultante destas variábeis e ponderacións é moi sensíbel a estas últimas, de maneira que, por exemplo, unha subida lixeira da ponderación por dispersión (que levaría a unha baixada equivalente noutra das variábeis) faría que o cálculo da poboación axustada experimentase modificacións considerábeis en CC.AA. como a nosa. Posto que, para a determinación do custo (necesidade de gasto) dos chamados **servizos públicos fundamentais (SSPPFF)** –sanidade, ensino e servizos sociais– esta poboación axustada é determinante, veremos logo a súa inadecuación para reflectir os custos reais da subministración destes servizos na Galiza. Mais digamos xa que a aplicación deste concepto de poboación axustada ao noso país significaría que se no ano 1999 (ano base do anterior sistema) **Galiza alcanzaba 7,59% dos custos do réxime común, no ano 2009 diminuíría a 6,83%**, experimentando unha perda de case 0,8 puntos porcentuais, o que representa unha cantidade considerábel en euros. Esta baixada beneficia as outras CC.AA. e vén a significar o disparate de que *os custos de subministración dos servizos públicos galegos*

Edificio de oficinas en Bilbao. Metáfora da estrutura fiscal do Estado a respecto das Comunidades Autónomas

se abarata ao longo do tempo en relación aos das outras CC.AA (!!). Tal é a lóxica que preside todo isto. Deste xeito, o sistema incorpora, a través desa definición específica da poboación axustada que se pretende reflicte con precisión o custo das competencias transferidas, un elemento estrutural gravemente prexudicial para Galiza.

E é que se o sistema anterior integrase os tres bloques de competencias que se distinguían antes del (comúns, sanitarias, servizos sociais), o sistema actual vai distinguir entre estes SSPPFF e o resto de competencias. Para isto recorre a un trebello **tautolóxico** para tentar presentarnos propiedades máxicas, mais ilusorias, ao facer referencia á presumida 'solidariedade' que o caracteriza, como todos os sistemas de financiamento habidos ou padecidos.

O custo das Necesidades de Gasto no ano 2009. De acordo coa Lei, o custo das competencias para o ano de entrada en vigor do sistema (2009) determínase resumidamente a través de dous tipos de recursos: os que resultarían da aplicación nese ano do anterior sistema (mantemento do *statu quo*), e duns recursos adicionais que 'achega' o Estado e que se fan en 2009 por un total de 5.236,85 M€ e en 2010 por 2.400 M€, sen incluír os Fondos chamados de 'converxencia', que veremos logo.

O cadro 1 resúmenos isto para o ano 2009, de entrada en vigor e xa liquidado.

Observemos simplemente que no caso de que Galiza mantivese o mes-

mo peso no sistema de financiamento (7,2%) que no ano anterior (2008), isto significaría que as súas Necesidades de Gasto (custo das competencias) fose de 6.333 M€, é dicir 360 M€ superiores (6% máis) ás que resultan da aplicación do novo sistema. Sen entrar en detalles, vemos que o fundamental dos recursos adicionais son os dedicados ao **reforzamento do estado de benestar (4.900M€)**. Os criterios utilizados son os seguintes:

- 75% en función da variación absoluta experimentada na Poboación Axustada entre 1999 e 2009.
- 12,5% polo peso relativo da Poboación Axustada de 2009.
- 10% en atención do peso relativo da Poboación Potencialmente Dependente.
- 2,5% polo peso relativo da Poboación Recoñecida como Dependente.

Á vista destes criterios, especialmente o primeiro, no que o coeficiente galego de participación é unicamente de 1,98%, Galiza resulta gravemente prexudicada, de maneira que **só participa en 3,3% dos mesmos**, como se o sistema de benestar existente no noso país estivese moi por riba da media estatal, algo que de ningunha maneira, e lamentabelmente, poden confirmar as estatísticas, e peor, a realidade. Como se ve, Galiza participa no conxunto dos recursos adicionais do sistema en 2009 tan só en 4,6%, o que conduce directamente a que as Necesidades de Gasto (o custo das competencias), teñen un

Cadro 1

CC.AA.	(1) Total Statu Quo	(2) RECURSOS ADICIONAIS EN 2009 (M€)					(1) + (2) NECESIDADE DE GASTO
		Reforzo E.Benestar	Dispersión > Media	Densidade < Media	Normaliz. lingüística	TOTAL REC. ADICIONAIS	
R. COMÚN	82.714	4.900	50	50	237	5.237	87.951
GALIZA	5.729	163.0	34	0	46	243	5.972
% GZ / RC	6.9	3.3	68.2	0.0	19.4	4.6	6.8

menor peso dentro do conxunto do réxime común.

Así que, á peor posición de partida, ao negativo comportamento temporal galego da poboación axustada tal como se define no sistema, hai de engadir o anterior a respecto da repartición dos recursos adicionais. O maltrato galego resulta evidente, é dicir, que a incapacidade do PP para defender os intereses galegos no momento de negociación do acordo e que aceptou na Comisión Mixta son tanto ou máis evidentes. E teñamos en conta que todo isto tan negativo se trasladará cara a adiante ao longo do tempo, polo que o financiamento do conxunto dos servizos públicos galegos terá cada vez máis dificultades coa deterioración conseguinte dos mesmos.

Como se financian as Necesidades de Gasto. As necesidades de gasto (o custo das competencias) que vimos fináncianse a través dos recursos que se mostran no cadro 2. Este cadro tan sinxelo que resume o que explicamos ao principio agocha todo un catálogo de formulacións das posicións do españolismo que cómpre desvendar e sacar á luz.

En primeiro lugar, a chamada 'Capacidade tributaria' é a *cesta impositiva* que integra os seguintes impostos estatais, indicando entre parénteses as porcentaxes de 'cesión': IRPF (50%); IVE (50%); IIEE de fabricación (58%); impostos 'cedidos' tradicionais (sucesións e doazóns, transmisións patrimoniais e actos xurídicos documentados, taxa sobre o xogo); as taxas afectas aos servizos transferidos; o imposto sobre a electricidade, sobre determinados medios de transporte (matriculación) e sobre a venda retalista de determinados hidrocarburos (o 'céntimo sanitario'), todos eles transferidos a 100%. Recordemos que a 'Capacidade tributaria' se calcula non a través do recadado realmente por esta *cesta impositiva* parcial, senón polo que resulta do seu cálculo sen exercicio das competencias normativas, no caso de existiren. Resulta do cadro que a 'Capacidade Tributaria'

Cadro 2				
CC.AA.	Necesidades de Financiamento	Capacidade Tributaria	Fondo de Garantía dos SSPFF	Fondo de Suficiencia Global
R. COMÚN	87.951	76.997	3.316	7.638
GALIZA	5.972	4.342	881	749
% GZ / RC	6.8	5.6	26.6	9.8

galega foi de 4.342 M€ no ano 2009, **5.6% da do conxunto do réxime común**. É a primeira estupidez non neutral: por que unha *cesta impositiva* PARCIAL (nos impostos que integra e na porcentaxe de 'cesión') se pretende facer pasar por unha totalidade, como se os impostos **realmente soportados polos galegos fosen estes 4.342 M€ unicamente?** É obvio que soportamos o 100% do IRPF, IVE e IIEE de fabricación e non unicamente nas porcentaxes de 'cesión' correspondentes. É o mesmo de obvio que soportamos outros impostos estatais que non están integrados na *cesta impositiva*, como por exemplo, o imposto de sociedades, tráfico exterior ou sobre primas de seguros. Ninguén definiría un ser humano algo así como un ente formado por media cachola, un brazo e unha perna do lado contrario, sen ser tachado de tolo, como pouco. Porén, os 'científicos' que definen deste xeito a 'capacidade tributaria' están a incorrer precisamente nisto. Para que fiquen máis claro: na realidade, **no ano 2009, os tributos soportados polos galegos en virtude do sistema fiscal español foron, como mínimo, de 9.430 M€**. Tal é a **Capacidade Fiscal real da Galiza** (deixando de lado agora a cuestión dos impostos propios galegos e os impostos das corporacións locais), ou sexa, unha cifra que é moi superior as Necesidades de gasto que determina o sistema de 5.972 M€. Mentres tanto, a 'capacidade fiscal' *españolista* de 4.342 M€ é, por suposto, inferior a esas necesida-

Guillermo Vázquez declarou nas concentracións contra a reforma express da constitución: "Esta reforma, e non é unha cuestión menor ou secundaria, trae tamén consecuencias para o autogoberno. As xa de por si máis que limitadas competencias do Estatuto víranse inexistentes definitivamente. Os gobernos autónomos serán simples xestorías das decisións do poder central"

des de gasto. Así resulta é preciso que funcione a 'solidariedade' estatal a través de transferencias: antes, o chamado –non por casualidade– Fondo de Suficiencia e agora, por dous Fondos, o **Fondo de Garantía dos Servizos Públicos Fundamentais** (nada menos!) e, o elemento de peche do sistema, o **Fondo de Suficiencia Global**. Trátase dunha complicación absurda, mais moi proveitosa desde a perspectiva españolista para remachar nos tópicos da 'solidariedade' e do 'estado benfeitor', sen o que resulta imposible a nosa existencia.

O artigo 158.1 da Constitución española (CE) refírese aos servizos públicos fundamentais (sanidade, ensino e servizos sociais esenciais) cando *abre a posibilidade* de que nos orzamentos do Estado se *puidese* "estabelecer unha asignación ás CC.AA. en función do volume dos servizos e actividades estatais que asumisen e da garantía dun nivel mínimo de prestación dos servizos públicos fundamentais en todo o territorio español", nivel mínimo que a LOFCA concretou no nivel medio estatal. Porén, mentres se estableceron ao longo do tempo diferentes criterios para esta "garantía", a última no anterior sistema de financiamento, a realidade é que nunca se puxeron en práctica, deixándonos claro o moito que vale a súa Constitución e demais.

O certo é que estes servizos públicos fundamentais subministrados polas CC.AA. e non polo Estado son os máis dinámicos en canto á deman-

da. O custo da súa subministración de todos eles está moi ligado ás modificacións das necesidades da poboación e ás súas características específicas, como pode ser o caso da dispersión. Estes factores inciden dun xeito determinante en determinados servizos, por exemplo o envellecemento da poboación no caso dos servizos sanitarios e sociais, ou a poboación nova, no caso do ensino.

Agora, por arte de maxia, asistimos con este novo sistema de financiamento a nada menos que un trebello tautolóxico para conseguir "unha estrita igualdade no financiamento dos SSPPFF". É para isto que se 'inventa' no sistema vixente o denominado Fondo de Garantía dos SSPPFF (FG), composto por 75% da 'Capacidade tributaria' (integrada no sistema de financiamento), sen exercicio das competencias normativas onde existan (en 2009 isto equivale a $0,75 \times 76.997 = 57.748$ M€ segundo o cadro anterior) e a 'achega' polo Estado (os recursos adicionais, sen os recursos para a normalización lingüística, cun volume de 5.000 M€ en 2009), máis os recursos definidos na II Conferencia de Presidentes celebrada en 2005 para paliaren a deficiente situación que experimentaba o financiamento sanitario (655 M€). Por outra parte, trátase da equivalente da aplicación a aquela determinada para o ano base 2007, actualizada pola evolución experimentada por un indicador, o ITE (o IRPF, IVE e IIEE na parte estatal, incluída a liquidación resultante por estes conceptos nun ano dado), entre este ano dado (2009, no noso caso) e o ano base (2007). Aquí temos un exemplo de garantía dinámica do sistema, que se refire a unha parte moi cativa relativamente do conxunto de recursos do sistema de financiamento. De feito, este ITE entre 2009 e 2007 foi de 0,5863; é dicir, a base que o forma foi en 2009 menos de 60% que en 2007 (efecto da actual crise sobre a recadación). Deste xeito, a 'achega' do Estado en 2009 equivale a $5.655 \times 0,5863 = 3.316$ M€. Así, en 2009, o Fondo de Garantía dos SSPPFF equi-

vale a $FG = 57.748 + 3.316 = 61.063$ M€. Obviamente non se me negará que resulta cando menos 'sorprendente' que uns recursos 'achegados' en 2009 non son senón uns recursos nominais do ano 2007 (!). Resulta certamente incríbel tanta trapallada, mais o caso é 'recortar', que é no que andamos. Algún españolista 'especialista' debe terse levado un susto de morte con esta cuestión.

Chegados aquí, decídese *a priori* que a **repartición desde Fondo (61.063 M€) se faga en función da Poboación Axustada** (da 'unidade de necesidade') de cada Comunidade. Consecuencia: efectivamente, os euros por poboación axustada son necesariamente iguais, resulta exactamente ser o mesmo para todas e cada unha das CC.AA. Faltaría máis: as matemáticas son as matemáticas. E aquí temos unha tautoloxía convertida en instrumento 'científico': demostrador das 'virtudes máxicas, supremas, solidarias' que –agora si– adornan o novo sistema de financiamento. Imaxino que todo o mundo sabe que se un pai ou unha nai decide repartir un diñeiro entre os fillos en función da idade dos mesmos, o que cada fillo recibe por ano de idade é o mesmo para todos eles; é igual de repartir entre o número de zapato que calzan, do número de pelos na cabeza, ou calquera outra ocorrencia. E *síndos* catedráticos *españolistas* asolágnanos coas maravillosas propiedades 'solidarias' deste novo sistema en función disto. O que hai que ver e termar! Debe ficar claro que esta nova estupidéz tautolóxica elevada aos altares da creación científica agocha ademais a crenza, sen discusión, de que as variábeis e ponderacións, arbitrarias, *ad hoc a priori*, da Poboación Axustada se identifican exactamente co custo real das necesidades de financiamento dos SSPPFF das diferentes CC.AA., que é moita chafallada de máis, como veremos xa. Mais isto é preciso para poren de manifesto a benéfica dependencia do Estado, así como para facer evidentes as 'transferencias

Cadro 3			
	Orzamento galego liquidado 2009		SdF 2009
21	Pensións	9,011	
23	Servizos e sociais e promoción social	716,461	
31	Sanidade	3.938,996	2.182,859
32	Educación	2.450,054	
	Necesidades E. Benestar 2009	7.114,522	4.137,177
	Participación no Fondo de Garantía	4.137,18	
	Diferenza	2.977,345	41,8%

A totalidade dos recursos do SdF 2009 non cubre os gastos líquidos (6.305 M€, incluídos os fondos de "converxencia")

de nivelación' –a agora si– entre as CC.AA. 'ricas' e as 'pobres'. Así fican consumados os principios ideolóxicos esenciais do Leviatán ao que estamos sometidos. Pouco lles importa o que logo acontece co Fondo de Suficiencia Global, e xa non digamos co outro 'invento' dos Fondos de Converxencia, que veremos máis adiante.

O cadro 3 móstranos o custo real dos SSPPFF galegos no exercicio 2009. Segundo a forma de repartición do Fondo de Garantía que explicamos arriba en función da poboación axustada na que Galiza participa en 2009 con 6,78%, corresponderalle unha participación nese Fondo de $61.063 \times 0,0678 = 4.137$ M€, o que vemos unicamente significa 58% do custo real dos SSPPFF. Comprobamos así a radical inadecuación que supón este concepto de Poboación Axustada (coas súas variábeis e ponderacións específicas) para reflectir ese custo real, ademais do que vimos anteriormente a respecto da súa evolución temporal, estruturalmente moi negativa para Galiza. A gravidade disto é suma, e agravarase co paso do tempo. Estamos perante dun déficit de grande transcendencia. Será por isto que hoxe a Xunta do PP lle parece necesario modificar un sistema que nunca debería ter aceptado? Seica agora non lle parece ben a 'igualdade' que todo isto significa en relación coas demais CC.AA.: os 4.137 M€ galegos divididos pola poboación axustada galega (2.966.939) equivalen a 1.394 € por habitante 'axustado' ou por 'unidade

Manifestación na defensa dos servizos públicos galegos (Sanidade, Ensino, Servizos Sociais...). Santiago, 3 de xuño de 2012

No reparto das talladas que fai o Estado, dada a descarga das competencias en servizos públicos nas Comunidades Autónomas, topámonos con que os recortes nas partidas que lle remesa teñan consecuencias directas no financiamento destes servizos

de necesidade', exactamente igual que para Catalunya, para Madrid, ou que para o conxunto do réxime común! Así funcionan as tautoloxías. E así pódese 'vender' universalmente a 'igualdade' na prestación dos SSPPFF por toda a pel de touro.

Máis unha vez a 'ciencia' ao servizo da ideoloxía española: se no anterior sistema non se 'transparentaban' as 'transferencias de nivelación' que se presumían, un obxectivo –se non o esencial– dos creadores de novo sistema consiste precisamente en 'crear' un artefacto tautolóxico que logre isto *en aparencia*. E este papel é o que vai corresponder ao novo Fondo de 'Garantía dos servizos públicos fundamentais', chamado así por 'respecto' á súa Constitución que, desta maneira, se encobre, por se falta lle fixera, cunha ilusión adicional máis para a súa maior gloria. Que noxo, deus!

Por outra parte, non deixa de resultar curioso o que vén a acontecer, como consecuencia deste 'invento' tautolóxico co chamado Fondo de Suficiencia Global. No sistema anterior, existía como transferencia o Fondo de Suficiencia que os teóricos e políticos españois utilizaban para definir as CC.AA.: as 'ricas', que o tiñan negativo (quer dicir, a favor do Estado), que resultaban ser unicamente as Illes Balears e Madrid, e por escasa contía; e as 'pobres', ou sexa todo o resto de CC.AA., que o tiñan positivo. Resulta difícil continuar con esta leria de 'pobres' e 'ricos' no caso do Fondo de Suficiencia Global, xa que neste novo

sistema a única autonomía que o ten negativo no exercicio 2009¹ son as Illes Balears, tamén por unha escasa cantidade (188 M€), que ademais lle resulta 'compensado' en virtude da Disposición adicional 3^a da Lei 22/2009 do sistema de financiamento. Á Galiza, como vemos no cadro 2, este fondo supón 749 M€, mentres que, por exemplo, a Catalunya e a Madrid supón 2.047 e 750 M€ respectivamente². Hai que ver a onde conduce as cousas toda a maxia aritmetolóxica que impregna o sistema de financiamento, dunha complicación nunca contemplada, para que só uns poucos cheguen realmente a entender o seu significado real. E como este Fondo, nun ano dado, é o resultado de multiplicar o do ano base (2007) pola evolución do ITE entre ese ano dado e o base (idéntico para todas as CC.AA.), sempre –mentres durar e se non se producir a incorporación de novos recursos adicionais– como se indica nas notas a rodapé, a única Comunidade que o tería negativo serían as Illes Balears, e os de Catalunya e Madrid, necesariamente maiores que os da Galiza. Segundo este cálculo, que serían máis 'pobres' que nós e precisarían de meirande "solidariedade", pois as matemáticas deben ser respectadas por todos, independentemente das ideoloxías, sen que se vexa nisto ningunha atribución de exactitude e veracidade absoluta e menos de ignorar as premisas nas que se fundamenta esa disciplina. Así o demostra, como non podería ser doutra maneira, a súa evolución no tempo. Trátase de algo que, por certo, afecta todo o resto de 'disciplinas' habidas e por haber.

Á vista do novo sistema, os ideólogos españois vense na obriga de esqueceren utilizar para as súas divisións a poboación a secas que lles presentaría un sistema 'máis solidario'. O problema é que non se pode ter todo á vez. Aínda que retorcendo moito as matemáticas, talvez nalgún novo sistema atopan a pedra filosofal que lles resolva estes graves, ilusorios e estúpidos problemas de non poderen ocultar suficientemente o carácter

Os nomes dos fondos non son en absoluto neutrais e serven para consolidar a ideoloxía españolista. Mais o que demostran é o pouco que están pola igualdade territorial

unicamente ideolóxico –no sentido tamén de ‘non científico’– dos seus ‘inventos’ progresivos a respecto dos sistemas de financiamento. Mais os ‘inventos’ non rematan aquí.

Os Fondos de ‘Converxencia’. A maiores do anterior, o Título II da Lei 22/2009 que regula o sistema de financiamento crea dous novos fondos, chamados **de converxencia**, que seica teñen como obxectivos xerais os seguintes:

■ **O achegamento entre as CC.AA. en termos de financiamento por habitante axustado**, finalidade asignada ao Fondo de **Competitividade** (para as CC.AA. ‘ricas’, en xeral). Nótese como está implícito nisto o feito de que a Poboación Axustada, tal como está definida no sistema, reflicte exactamente o custo de subministración das competencias nas diferenzas CC.AA., malia as súas diferenzas en envellecemento, dispersión e o resto. Por tanto, para eles, o ideal é acadar unha igualdade tal, que logo teremos ocasión de comprobar no que queda na realidade.

■ **Favorecer o equilibrio económico territorial**, finalidade asignada ao Fondo de **Cooperación** (para as CC.AA. ‘pobres’), esquecendo que isto é a finalidade do Fondo (hoxe fondos) de Compensación Interterritorial recollido na CE no seu artigo 158.2.

Nótese que os nomes dos fondos non son en absoluto neutrais e serven para consolidar a ideoloxía españolista. Mais o que no fondo se demostra é o pouco que están pola igualdade territorial, como, por outra parte, o vemos na realidade logo de tantos anos de existencia deste Estado ‘benevolente, benfeitor e solidario’. Parece que se busca de verdade a igualdade, de acordo coa teoría económica convencional ao uso, a ‘competitividade’ debería ser afondada nas CC.AA. ‘pobres’ para seren capaces de chegaren algún día ao nivel de desenvolvemento das CC.AA. ‘ricas’.

O cálculo e determinación destes Fondos non é precisamente doado,

sobre todo o Fondo de Competitividade, auténtico galimatías para ignotos sabios, habitantes nos cumios do Olimpo. Só advertiremos que, mentres que a contía global do Fondo de Cooperación (para as CC.AA. ‘pobres’) é de 1.200 M€, o de Competitividade (para as CC.AA. ‘ricas’) alcanza os 2.572 M€, **máis de dúas veces superior ao anterior**. De feito, no borrador do Acordo sobre o sistema alcanzado o 15 de xullo 2009, definíase a contía deste último fondo como a suma do Fondo de Cooperación máis o dos Fondos de Compensación Interterritorial (FCI), que, tendo en conta que os orzamentos do Estado de 2009 dotaban os FCI cun crédito inicial de 1.354 M€, totalizaría 2.554 M€. Ademais, vai na dirección contraria da prédica do artigo 158.2 da CE, o único elemento ‘solidario’ que contempla este instrumento legal, polo que podería ser certamente anticonstitucional. Por iso, no texto definitivo e na Lei correspondente desaparece a referencia ao FCI, procurando outra fórmula que evite esa posibilidade, ou sexa 52,5% dos 4.900 M€ de recursos adicionais para o reforzamento do estado de benestar. Outra curiosa referencia, *como se* os ‘estados de benestar’ a reforzar fosen precisamente os das CC.AA. ‘ricas’ e non os das ‘pobres’, que deben, por tanto, prestar moitos máis e mellores servizos públicos! Xa só faltaba ter que aturar cunha estupidez semellante.

Dos anexos (Cadro I e nas Gráficas I e II do Sistema de Financiamento e dos Resultados da comparación dos recursos por habitante axustado) resumimos os resultados deste sistema para o ano 2009. Deles vemos:

■ En termos dos recursos para financiaren as competencias totais de cada comunidade, Galiza con 6.215 M€ (6.306 M€ en termos de recadación real), significa unicamente 6,76% no réxime común, fronte, por exemplo, á participación en 7,87% establecido no ano base do anterior sistema (1999). Se a Galiza mantivese en 2009

Marta Fernández Currás en representación de Galiza no Pleno do Consello de Política Fiscal e Financeira celebrado o 27 de abril de 2011. Entón acusaba ao goberno central de "non dar o pactado no sistema de financiamento á Comunidade Galega". Mesmo ameazaba con presentar un recurso no Tribunal Constitucional se o Estado non aboaba os 805 millóns de euros que lle correspondían. No último Pleno, como Secretaria de Estado de Presupostos e Gastos, sentada xa do outro lado da mesa, semella que se dispou esa actitude reivindicativa

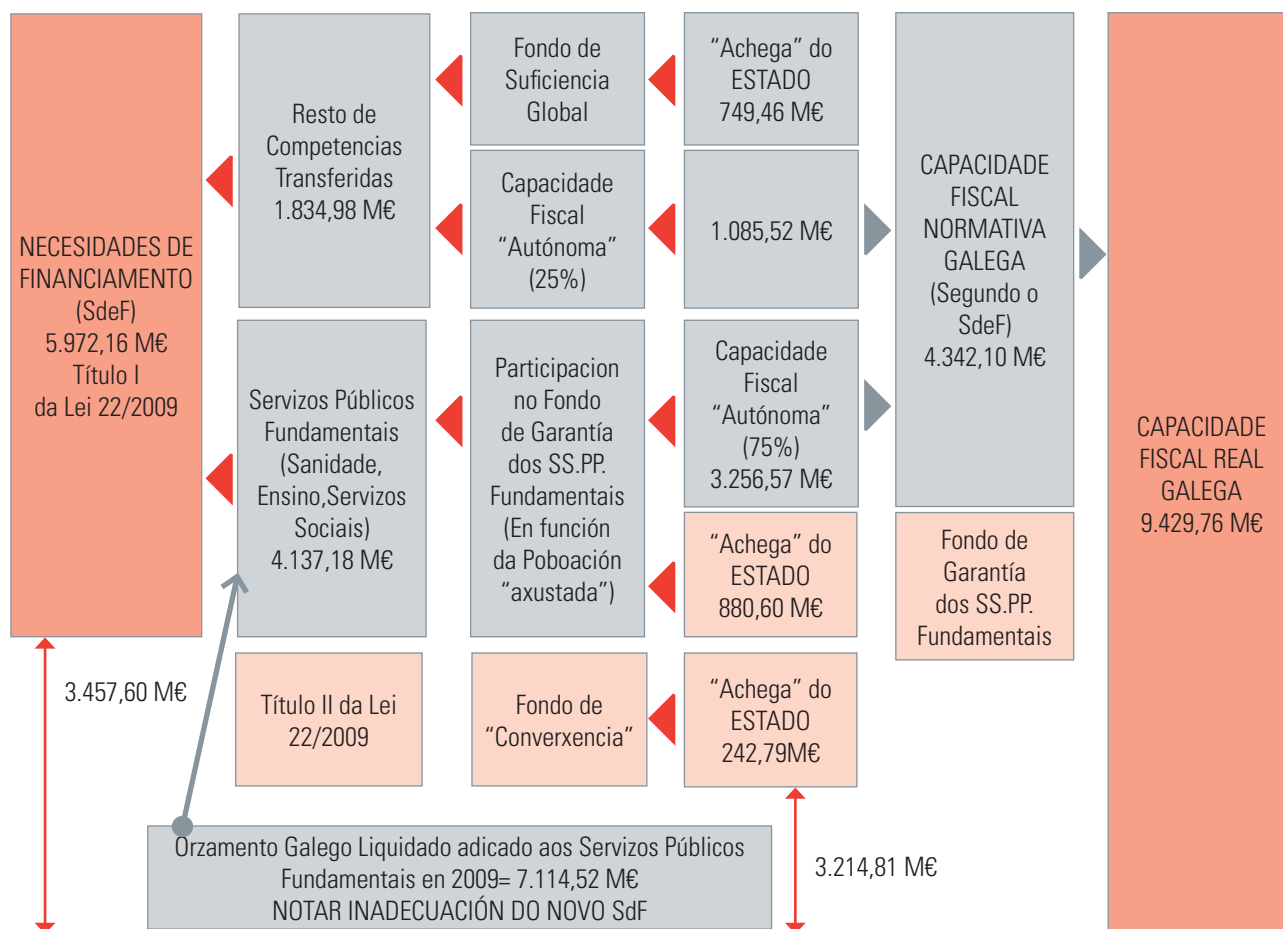
unha participación na porcentaxe de 1999, os recursos totais para Galiza deberían ser de 7.233 M€, é dicir, 1.018 M€ máis (16,5% superiores), que non é unha cifra precisamente desprezábel e que pon de releve un fracaso negociador da Xunta do PP con graves consecuencias actuais e futuras para o noso país.

- I Observamos o escaso papel das competencias **específicas** galegas que supoñen 180 M€ (**4,7% do réxime común**), fronte aos 1.807 M€ de Catalunya, os 570 M€ de Andalucía ou os 614 M€ de Madrid, unha evidencia do moito traballo que queda por desenvolver no ámbito das competencias 'autonómicas'. Considéranse competencias específicas, non homoxéneas, as seguintes: confederacións hidrográficas; formación profesional continua; hospitais provinciais; infraestruturas do REF; institucións penais, Instituto Social da Mariña; medios materiais e persoais ao servizo da Administración de Xustiza, normalización lingüística; obras hidráulicas; parques nacionais; financiamento das CC.AA. uniprovinciais das súas competencias como Deputacións Provinciais a través do sistema de financiamento; policía autonómica; profesores de relixión; tráfico; transporte interinsular; e autorizacións iniciais de traballo.
- I Como vemos, en termos de Competencias totais (homoxéneas e

non homoxéneas) por habitante axustado, as únicas CC.AA. que exceden a media do réxime común (=100) son, nesta orde: Cantabria (119), Catalunya (110), A Rioxa (109), Madrid (108), Asturias e Aragón (102) e Estremadura (101). Galiza fica lixeiramente por embaixo da media (99).

- I En termos de competencias **homoxéneas** (todas as CC.AA. dispoñen delas) por habitante axustado, ou por unidade de necesidade, son Cantabria, A Rioxa, Madrid, Estremadura, Asturias, Aragón, Castela e León e Catalunya as Comunidades que exceden a media do réxime común. Galiza fica practicamente na media.
  - I Isto é todo o contrario a achegar en termos de financiamento por habitante axustado. Á diferenza do que acontecía no sistema anterior son, en xeral, as CC.AA. consideradas como 'ricas' as que están 'desequilibradas' en relación coas CC.AA. 'pobres', malia todas as críticas que certamente merece este tipo de índice de comparanza, como xa vimos.
  - I Finalmente, vemos que a diferenza entre a capacidade fiscal real galega, como consecuencia unicamente do sistema fiscal estatal, de 9.430 M€ supera en 3.215 M€ os recursos que achega o sistema de financiamento, unha cifra superior ao volume que no ano 2009 supuxeron as subvencións xestionadas (competencias nas que á Galiza só corresponde a execución), os Convenios e Contratos-Programa, o FCI e os investimentos do Estado na Galiza.
- Á vista destes resultados, non debería resultar estraño que as CC.AA. do réxime común estean a padecer grandes dificultades para faceren fronte a un custo de subministración das súas competencias que segue unha vía moi outra a dos ingresos, dos que os procedentes do sistema de financiamento son determinantes, nunha situación de crise vixente e

Sistema de financiamento ano 2009

case permanente. O que demostra a deficiencia de raíz que padece o tal sistema *españolista* mesmo para cumprir o que cualifican como a súa finalidade básica. Xa non se trata só das carencias evidentes no ámbito da autonomía; é que o tan cacarexado principio de suficiencia fai auga por todas as partes, malia o valor real dos tributos soportados polos galegos por mor do sistema fiscal español.

Por outra banda, é sabido que a crise provocada polo sector privado ten unhas consecuencias fulminantes sobre a actividade financeira das Administracións Públicas: a diminución dos ingresos, o incremento dos gastos e, en consecuencia, o do déficit e do endebedamento, para atenderen con algunha decencia os servizos públicos que se demandan en grao crecente pola poboación como, de maneira paradigmática, pode verse no caso galego.

Todo iso vese agudizado pola convicción ideolóxica do PP a prol do adelgazamento da actividade financei-

ra das Administracións Públicas e do aproveitamento da situación de crise para levar a cabo o que, doutro modo, non podería realizar tan doadamente. De aí presumen que a Xunta da Galiza do PP fose 'pioneira' da cruzada en voga da política de austeridade que, como sabemos moi ben, e como toda política, non é neutral. Así, fronte á plétora de diñeiro público dirixido ás grandes empresas financeiras e non financeiras dominantes, trátase de impor esta austeridade a quen, en modo ningún, foron os causantes da súa crise, nomeadamente:

❶ **As administracións públicas**, obrigadas, por outra parte, a actuaren dunha maneira que reforza o funcionamento cíclico da economía debida á doutrina económica dominante imposta pola ditadura teutoa 'comunitaria', coa súa emperatriz á fronte, e asumida disciplinadamente polos 'dirixentes' dun Estado en situación práctica como de rescate malia a 'sobera-

Cadro 4. Sistema de financiamento 2009+. Recursos totais de financiamento no ano 2009. Recursos tributarios con criterio normativo (sen exercicio de competencias)

CC.AA.	TOTAL RECURSOS TRIBUTAR.	TRANSFERENCIAS			TÍTULO I SdF	TRANSFERENCIAS			TOTAL		
		FG dos SSPFFF	Fondo de SG	TOTAL TR. SdF		FF. CONVERXENCIA		TÍTULO II	COMPET. Rec. C/N	COMPET. ESPECIF.	COMPET. HOM. OX.
						Cooper.	Compet.(*)				
Catalunya	15.673	-1.455	2.047	591	16.264	0	937	937	17.201	1.807	15.394
GALIZA	4.342	881	749	1.630	5.972	243	0	243	6.215	180	6.035
Andalucía	11.645	2.659	1.379	4.038	15.683	309	0	309	15.992	570	15.422
Asturias	1.974	88	265	354	2.328	91	0	91	2.419	42	2.376
Cantabria	1.167	-56	345	289	1.456	16	0	16	1.473	75	1.397
A Rioxa	577	22	150	172	749	0	0	0	749	32	717
Murcia	2.146	365	93	458	2.604	50	101	151	2.755	11	2.744
C. Valenciá	8.309	739	19	759	9.068	0	634	634	9.702	190	9.512
Aragón	2.680	-37	358	321	3.002	33	0	33	3.034	50	2.985
Castela - A Mancha	3.120	724	340	1.064	4.184	76	0	76	4.260	7	4.253
Canarias	1.712	1.753	304	2.056	3.769	69	0	69	3.838	143	3.695
Extremadura	1.431	556	391	948	2.378	103	0	103	2.481	4	2.476
I. Balears	2.342	-230	-188	-419	1.923	0	327	327	2.250	62	2.188
Madrid	15.416	-3.180	750	-2.430	12.986	0	762	762	13.748	614	13.134
Castela e León	4.462	487	636	1.123	5.585	210	0	210	5.796	8	5.788
RÉXIME COMÚN	76.997	3.316	7.638	10.954	87.951	1.200	2.761	3.961	91.911	3.794	88.117

(*) No caso das Illas Balears, o Fondo de Competitividade inclúe os recursos segundo a D.A. 3ª da Lei 22/2009 (188,38 M€)

nía' de que se fai fachenda. Fronte á depresión, máis depresión.

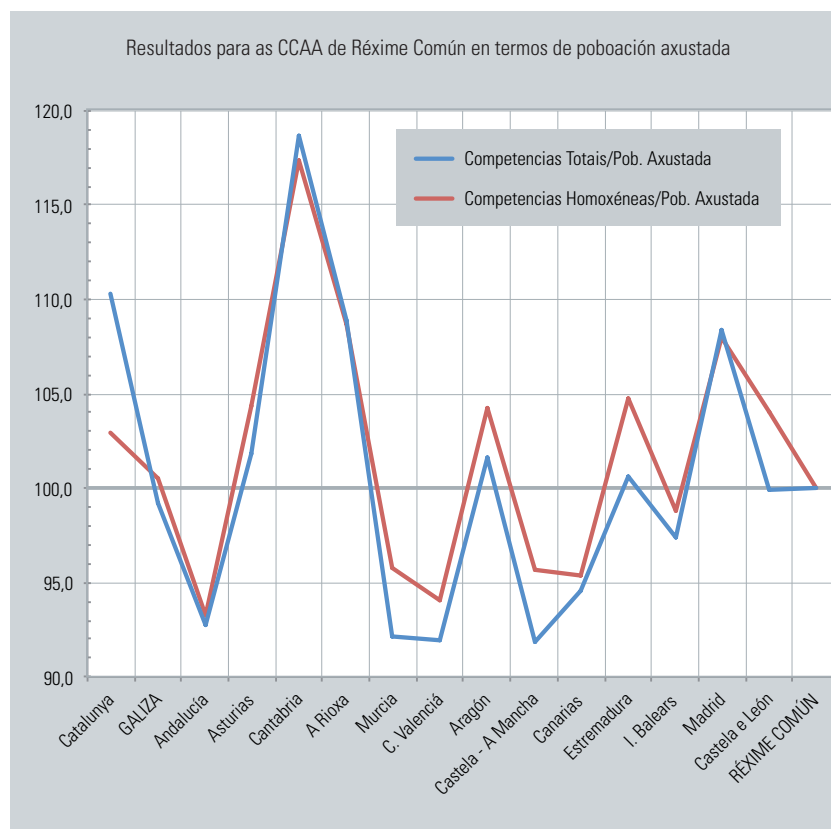
■ **As maiorías sociais**, a comezar pola súa compoñente máis numerosa, a clase traballadora, son a outra 'culpábel da crise' para os seus causantes reais, como tan ben coñecemos pola caterva de medidas reiteradas a través de múltiples RDL, reformas laborais, ataque de fondo ao sistema de pensións, do anterior goberno do PSOE, que teñen continuación no chamado *Acordo para o Emprego e a Negociación Colectiva 2012-2014* entre os sindicatos e patronais estatais, e sobre cuxas bases establecidas, ampliáranse e intensificáranse coas novas contrarreformas en curso do PP.

E os tópicos vulgares e simplistas cos que se pretende 'xustificar' tal política de austeridade –o que non quer dicir que non teñan, por iso mesmo, un éxito bastante notábel, polo menos a curto prazo– non pre-

tenden outra cousa que agochar os seus obxectivos reais: a) a recuperación da taxa de beneficio a través da desvalorización da forza de traballo, da diminución do salario entendido dunha maneira ampla, desde o salario directo, ao indirecto (sanidade, ensino, protección social) até o salario diferido (despedimento, desemprego, xubilación), agudizando a minguante participación salarial na 'renda nacional', e como contrapartida, a intensificación no medre do excedente; b) a recuperación da taxa de beneficio pola vía da eliminación do capital considerado 'redundante' (peche de empresas, política de reestruturación empresarial e financeira), incrementando o proceso de concentración e centralización do capital; e c) alargar o campo de actuación para o capital privado a través da diminución cuantitativa e cualitativa da creación de bens públicos e da prestación de servizos por parte das administracións públicas.

Tampouco nos debería estrañar a posición recente de CiU e a reivindicación do chamado 'Pacto Fiscal', é dicir, do regreso a un sistema de financiamento propio dun estado plurinacional, tal como por certo, recollía o proxecto de *Estatut* aprobado no seu día polo *Parlament* catalán, que sería logo 'cepillado' no Congreso –tras o 'cepillado' entre Zapatero e Mas– e que, máis tarde, fixo cinzas a sentenza do seu Tribunal Constitucional, mesmo pasando por riba do aprobado polo pobo catalán, que tal sentenza nega como existente.

Todo o que pon de releve a vixencia do defendido polos nosos históricos predecesores nacionalistas, e das teses do BNG actual, cando en 2001, por non mencionar o seu máis recente proxecto de Estatuto, reivindicaba no Parlamento galego que no proceso de reforma do sistema de financiamento daquela en curso, a Xunta defendese un modelo que reunise, como mínimo, as seguintes características: un carácter asimétrico que diferenciase as necesidades de financiamento propias da nosa Nación das outras Comunidades sen definición nacional; unha territorialización completa dos tributos que compoñen o sistema fiscal español, con capacidade normativa plena para os adaptar ás necesidades da Galiza e para dotar o goberno galego dun elemento esencial de autogoberno, a política fiscal; un cambio normativo que propiciase a efectiva tributación na Facenda Galega de todas as manifestacións de capacidade económica xeradas por actividades desenvolvidas no noso país; a creación dunha Administración Tributaria propia a partir da transferencia dos medios humanos e materiais que forman parte da Axencia Tributaria Estatal operante no noso territorio; e un mecanismo de redistribución interterritorial vinculado á renda relativa, que servise de elemento verdadeiro e real para a redución das diferenzas nos niveis de servizos e infraestruturas e que contribuíse a unha verdadeira

converxencia nos niveis de renda entre os diversos territorios do Estado.

E é que, chámese como se queira, o Nacionalismo, se non quere negarse a si mesmo, ten que defender un sistema de financiamento que asente nestes principios un dos medios máis importantes para tornar posíbel a superación do atraso galego, posibilitar a creación de postos de traballo suficientes e de calidade e a mellora progresiva do benestar da súa poboación ■

¹ No ano 2010 ao se producir a incorporación de novos recursos adicionais (2.400 M€) terá entre outros resultados que as Illes Balears sexan acompañadas nisto pola Comunitat Valenciana.

² En función do recollido na nota anterior, acontece unha variación, de maneira que, no caso de Madrid, o seu Fondo de Suficiencia Global continuará sendo positivo, mais inferior ao da Galiza. Ser máis 'pobre' ou menos 'pobre', como vemos, está 'chupado' no sistema de financiamento.